

Pirmaisiais šių metų mėnesiais darbo rinka liko stabili: apdraustųjų skaičius didesnis nei prieš metus, anksčiau traukęsi ekonominiai sektoriai ėmė vėl didinti darbuotojų gretas. Daugėja vyresnio amžiaus darbuotojų - parodė „Sodros“ atlikta gyventojų vidutinių darbo pajamų apžvalga.

Šių metų balandį visų dirbančiųjų skaičius, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, išaugo beveik 9 tūkstančiais žmonių. Apdraustųjų skaičius Lietuvoje dabar siekia 1 mln. 346 tūkst. žmonių.

Labiausiai pastebimas buvo vyriausiųjų darbuotojų - tų, kuriems per 60 metų - skaičiaus augimas. Prieš metus jų buvo 155 tūkstančiai, dabar - beveik 165 tūkstančiai.

„Tai sietina ir su pensinio amžiaus didinimu, ir visuomenės senėjimo tendencijomis. Šiandien dirbantys 60 metų ir vyresni žmonės sudaro apie 14 proc. visų darbo rinkos dalyvių, kai tuo metu dirbantys žmonės iki 30 metų - 16 proc.“, - sako „Sodros“ Statistikos, prognozės ir analizės skyriaus patarėja Kristina Zitikytė. 2024 metais vyrų pensinis amžius yra 64 metai 8 mėnesiai, moterų - 64 metai 6 mėnesiai.

Nors šių metų balandį, palyginti su kovu, 6 procentais išaugo ir priėmimų, ir atleidimų skaičius, vis dėlto pirmų keturių šių metų mėnesių balansas buvo teigiamas. Sausio - balandžio mėnesiais priėmimų skaičius 11,6 tūkst. viršijo atleidimų skaičių.

Nedarbo išmokos gavėjų skaičius ėmė mažėti

Balandį, palyginti su kovu, 900 žmonių sumažėjo nedarbo išmokos gavėjų skaičius. Iš viso balandį nedarbo išmoką gavo 81 tūkst. žmonių. Tarp jų daugiausia - 9,6 tūkst. - jaunesnių nei 30 metų gyventojų.

„Pastebima, kad jauniausi darbo rinkos dalyviai gauna nedarbo išmoką ir ieško darbo trumpiau - vidutiniškai 4,7 mėnesio. 60 metų amžiaus ir vyresni bedarbiai naujos darbo vietos ieško apie pusmetį“, - sako K. Zitikytė.

Santykinai mažiausiai nedarbo išmokos gavėjų tarp dirbančiųjų sveikatos, švietimo ir viešojo valdymo srityse. Per metus sumažėjo nedarbo išmokos gavėjų, dirbusių apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje. Tuo metu tarp dirbusių administracinėje ir aptarnavimo veikloje, statyboje, žemės ūkio bei informacijos ir ryšių ekonominėse veiklose nedarbo išmokos gavėjų skaičius padidėjo.

Didžiuosiuose ekonomikos sektoriuose situacija stabili

Prekybos sektoriuje, kuriame pastaraisiais ketvirčiais stebėtas žymus apdraustųjų skaičiaus mažėjimas, situacija stabilizavosi. Didmeninėje prekyboje per metus darbuotojų skaičius sumažėjo 0,2 proc. (200 žmonių), mažmeninėje prekyboje 0,7 proc. (900 žmonių). Dabar šiuose sektoriuose dirba atitinkamai 73 tūkst. ir 113 tūkst. žmonių.

Aukštos pridėtinės vertės ekonominės veiklos pirmaisiais šių metų mėnesiais išliko stabilios – apdraustųjų skaičius jose augo arba mažėjo nežymiai. Pavyzdžiui, finansinėje ir draudimo veikloje darbuotojų skaičius per metus padidėjo 1 tūkstančiu, informacijos ir ryšių veikloje per metus sumažėjo 100 žmonių.

Per metus daugiausiai apdraustųjų turintys sektoriai traukėsi – apdirbamojoje gamyboje šiais metais dirba beveik 3 tūkst. (1,3 proc.) žmonių mažiau nei pernai. Darbuotojų skaičiaus kaita šiame sektoriuje priklausė nuo ekonominės veiklos: pavyzdžiui, maisto gamybos veikloje apdraustųjų skaičius padidėjo, bet baldų gamyboje, metalo gaminių, medienos gamyboje – mažėjo. Per metus 2 tūkstančiais žmonių (1,9 proc.) sumažėjo ir statybos sektorius.

Transporto ir saugojimo veikloje per metus darbuotojų padidėjo 3,3 tūkst. arba 2,1 proc. Augimas fiksuotas ir viešajame sektoriuje: žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo veikloje apdraustųjų padaugėjo 3,3 tūkst. (3,2 proc.), švietime – 3,2 tūkst. (2,5 proc.).

Vidutinės darbo pajamos padidėjo 137 eurai į rankas

Šių metų balandį vidutinės visą mėnesį dirbusių darbuotojų darbo pajamos, nuo kurių sumokėtos socialinio draudimo įmokos, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus didėjo 12,4 proc. arba 242 eurai ir siekė 2 190 eurų neatskaičius mokesčių.

Darbo pajamos į rankas per metus didėjo 137 eurai iki 1 349 eurų, tai yra 11,3 proc. Metinė infliacija balandį buvo 0,1 proc.

„Darbo užmokesčio augimui daro poveikį minimalios mėnesinės algos (MMA) padidinimas 10 proc. – 2024 metų pradžioje ji buvo padidinta nuo 840 eurų iki 924 eurų. Balandį mažiau nei MMA uždirbo 9,1 proc. visų apdraustųjų arba 106 tūkst. žmonių, o lygiai MMA uždirbo 2,8 proc. arba 32 tūkst. žmonių“, – pastebi „Sodros“ analitikė K. Zitikytė. Šis rodiklis mažėja – prieš metus mažiau nei MMA uždirbo 9,6 proc. visų dirbančiųjų, lygiai MMA – 3,5 proc.

Pirmą metų ketvirtį pasimatė ir atlyginimų peržiūrų, metinių vertinimų įmonėse ir organizacijose rezultatai: kovą vidutinės darbo pajamos buvo 4,5 proc. didesnės nei vasarį.

Kam darbo pajamos didėjo labiausiai

Ekonominėse veiklose, kuriose augo darbuotojų skaičius, sparčiausiai didėjo ir atlyginimai. Žmonių sveikatos veikloje vidutinės darbo pajamos per metus išaugo 154 eurai į rankas (13,3 proc.) iki 1 417 eurų. Švietime darbo pajamos padidėjo 127 eurai į rankas (12,7 proc.) iki 1 196 eurų.

Transporto ir saugojimo veikloje bei statyboje pajamų augimas procentais buvo didesnis nei vidutinis, tačiau vidutinės apdraustųjų pajamos čia vis dar mažesnės už vidurkį. Pavyzdžiui, transporte atlyginimai per metus padidėjo 131 euru į rankas (15,1 proc.) ir siekia 1 058 eurus, statyboje padidėjo 138 eurai (16,6 proc.) ir siekia 1 035 eurus į rankas.

Darbo pajamų atotrūkis tarp uždirbančių mažiausiai ir daugiausiai išlieka panašus. Kovo mėnesio duomenimis, atotrūkis tarp daugiausiai ir mažiausiai uždirbančių yra 6,3 karto, vertinant pajamas neatskaičius mokesčių, ir 4,8 karto, vertinant pajamas po mokesčių.

Tai reiškia, kad penktadalis mažiausiai uždirbančių vidutiniškai gauna 759 eurus prieš mokesčius (į rankas 608 eurus), o penktadalis daugiausiai uždirbančių vidutiniškai gauna 4 812 eurų prieš mokesčius (į rankas 2 911 eurų).

